

Tájékoztató és orvosszakmai protokoll ismertetése munkáltatók számára a KÉPERNYŐS MUNKAKÖRÖK szemészeti vizsgálatával kapcsolatban

VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK

a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről szóló 50/1999. (XI. 3.) EüM rendelet

a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet

DEFINÍCIÓ

képernyős munkakör: olyan munkakör, amely a munkavállaló napi munkaidejéből legalább négy órában képernyős munkahelyen képernyős eszköz használatát igényli, ideértve a képernyő figyelésével végzett munkát is

képernyő előtti munkavégzéshez éleslátást biztosító szemüveg: a szemészeti szakvizsgálat eredményeként meghatározott, a képernyő előtti munkavégzéshez szükséges szemüveglencse, és ennek a lencsének a rendeltetésszerű használatához szükséges keret, ide nem értve a munkavállaló által a képernyő előtti munkavégzéstől függetlenül egyébként is használt szemüveget vagy kontaktlencsét

MUNKÁLTATÓ KÖTELEZETTSÉGEI

- a munkáltató **köteles gondoskodni** képernyőről, billentyűzetről, munkaasztalról, munkaszékről, **képernyő előtti munkavégzésre alkalmas környezetről** (térkövetelmények, megvilágítás, tükröződés és fény-visszaverődés, sugárzás-, zaj-, és klímaviszonyok, az optimális ember-gép kapcsolat megteremtéséről)
- a munkáltató a munkafolyamatokat úgy szervezi meg, hogy a folyamatos képernyő előtti munkavégzést **óránként legalább tízperces** - össze nem vonható - **szünetek** szakítsák meg, továbbá a képernyő előtti tényleges munkavégzés **összes ideje a napi hat órát ne haladja meg**
- **a képernyős munkavégzés fokozott pszichés terhelésnek minősül**, így a munkáltató köteles a **munkavállaló időszakos alkalmasságvizsgálatát évente elvégeztetni**

LÁTÁSVIZSGÁLAT JOGSZABÁLYI RENDJE

a munkáltató köteles a dolgozó látásának vizsgálatát szemész szakorvossal elvégeztetni

- előzetesen
- időszakosan kétévente
- látáspanasz esetén soron kívül

SZEMÉSZ SZAKORVOSI VIZSGÁLAT INDOKOLTSÁGA

A szemészorvos általi vizsgálatot a foglalkozás-egészségügyi orvos köteles kezdeményezni

1. a munkavállaló előzetes vizsgálatokor, ha előtte nem képernyős munkakörben foglalkoztatták
2. időszakos vizsgálat során kétévente
3. időszakos vizsgálat során, amennyiben a munkavállaló látása az előző vizsgálat óta romlott, vagy látását érintő panasza van
4. időszakos vizsgálat során, ha a munkavállalót olyan munkakörben foglalkoztatják, ahol a munka végzése során váltakozva kell a különböző távolságban lévő tárgyakra fókuszálnia
5. soron kívüli vizsgálat során, amikor szemészeti panasz is felmerül

A MUNKÁLTATÓ KÖTELES KIFIZETNI

1. a munkavállaló szemészeti vizsgálatát a fenti esetekben, **mikor a foglalkozás-egészségügyi ellátó szemészeti szakvizsgálatra utalja** a munkavállalót
2. a munkavállaló szemészeti vizsgálatát abban az esetben, **amikor a rendszeres szemészeti szakvizsgálat rendjét a FESZ szerződés a jogszabálytól eltérő gyakorisággal** (pl. évenként) **tartalmazza**
3. a képernyő előtti munkavégzéshez szükséges **szemüveglencse**, és ennek a lencsének a rendeltetésszerű használatához **szükséges keret árát a minimálisan szükséges mértékben**

FONTOS

Amennyiben a cégnek nincs szemészeti vizsgálatra keretszerződése a MES Kft-vel, de az éves alkalmasságvizsgálat során felmerül szemészeti panasz, **a munkavállalót ellátjuk szemészeti beutalóval, és a szemészeti vizsgálatot ebben az esetben is köteles lesz a munkáltató állni.** Ilyen esetben egyszerűbb és költséghatékonyabb, ha a szemészeti vizsgálatot is nálunk végeztetik, de ez természetesen nem kötelező.

A képernyő előtti munkavégzéstől függetlenül egyébként is használt szemüveg vagy kontaktlencse nem sorolható a támogatandó kategóriába.

Nem kizárólag a számítógéphasználat minősülhet képernyős munkakörnek, számos berendezés, gép rendelkezik kijelzővel, amelyet a használat során folyamatosan figyelni szükséges, azon keresztül valósul meg az irányítás és a működés ellenőrzése.

A rendelet a munkáltatói kötelezettséget nem a költségtérítés mértékében határozza meg, hanem előírja a munkáltatónak, hogy a szükséges (a képernyő előtti munkavégzéshez éleslátást biztosító) szemüveget *minimálisan szükséges mértékben* kell biztosítania.

- a lencse vonatkozásában a minimálisan szükséges mérték adott, hiszen a szemész orvos előírja a pontos paramétereit
- az ehhez szükséges szemüvegkeretet szintén (a minimálisan szükséges mértékben) a munkáltatónak kell biztosítania.

Előfordulhat, hogy a munkavállalónak (ahhoz, hogy ne romoljon tovább a szeme) éppen egy teljes tér- és éleslátást biztosító szemüvegre van szüksége.

Előfordulhat, hogy a képernyős munkakörben dolgozó munkavállaló látásának romlása éppen azon okból merül fel, hogy bifokális szemüveggel nem képes a szükséges éleslátást elérni, ezért van szüksége a multifokális szemüvegre.

A modern (TFT/LED/LCD és egyéb technológiával készült) képernyők előtti munkavégzéshez általában nincs szükség semmilyen „monitoros szemüvegre”, „színszűrős szemüvegre”, egyéb speciális szemüvegre az éleslátás érdekében. Amennyiben speciális szemüveg szükséges egy adott berendezéshez, azt a berendezés használati utasítása tartalmazza, az védőeszköz, és nem a fenti jogi szabályozás alá tartozó látásjavító eszköz.

JAVASLAT

Célszerű a térítésről kollektív szerződésben rendelkezni, és rögzíteni, hogy a munkáltató meghatározott összeget kifizet a keretre, az azon felüli részt a keret árából a munkavállaló viseli. Az üveg, illetve a kontaktlencse esetében ilyen részletezést nemigen lehet tenni, mert ezeket az orvos határozza meg, legfeljebb arról lehet megállapodni, hogy a szemüveg, illetve kontaktlencse *extra tulajdonságait* (amelyek nem a képernyőhöz kapcsolódnak) a munkavállalónak kell állnia.

A MES KFT. ELJÁRÁSRENDJE

A **szemészeti szakorvosi vizsgálatokat** elsődlegesen **szerződés alapján**, arra vonatkozó szerződési rendelkezés hiányában a **jogszabályi előírások alapján végeztetjük**.

Az általunk kiállított elsőfokú orvosi **alkalmassági véleményben nyilatkozunk** arról, hogy a munkavállalónak a képernyő éleslátásához **szükséges-e szemüveg vagy kontaktlencse** (szemüveggel/kontaktlencsével alkalmas).

A MES Kft. által megbízott szemészorvos külön ambulánslapot ad a munkavállalónak, amely alapján eldönthető, hogy a meglévő szemüveg/kontaktlencse megfelelő-e. Amennyiben nem, ez külön deklarálásra kerül, és **a szemészorvos a munkavállalót új szemüvegre vonatkozó vénnel is ellátja**.

Igény esetén **a cég telephelyén is meg tudunk szervezni szemészorvosi szakvizsgálatot**, ennek eredményét az alkalmasságvizsgálatok során felhasználjuk.

Budapest, 2018.10.29.

Dr. Nagy Marcell

mb. orvosigazgató

foglalkozás-ORVOSTAN, munkahigiéné szakorvos
igazságügyi szakértő